

[Ellinger.]

hvad der siges, og hvad der sker ude omkring i Verden. Tidligere er her paa Rigsdagen gengivet — jeg tror ogsaa af mig — Udtalelser, som en fremstaaende engelsk Politiker Neville Chamberlain har fremsat angaaende Nedrustningsbestræbelserne her i Danmark. Den samme Mand er i dette Øjeblik et af de mest indflydelsesrige Medlemmer af det nuværende engelske Ministerium. Alligevel er der neppe Haab om, at der kommer noget officielt Vidnesbyrd om, at der foregaar en Forandring i Tænkemaaden, men jeg skulde dog tro, at selv om det ikke giver sig noget officielt Udslag, baner dog den Tanke sig langsomt Vej, at disse Afrustningsbestræbelser er neppe fornuftige, neppe forsvarlige, og der er da faktisk heller ikke noget som helst andet Land, som i de mange Aar, der er forløbet, efter at man første Gang saa et saadant Forslag, har dristet sig til at prøve paa at indføre noget tilsvarende. Er det ikke paa Tide, at man ser paa, hvad der sker andre Steder, at man lytter til, hvad der foregaar ude omkring i Verden, inden det bliver for sent!

Da det om Afrustningsforslaget her i Tinget nedsatte Udvalg i Begyndelsen af November Maaned nedsatte et 5 Mandes Underudvalg, bestaaende af et Medlem af hvert af Partierne + Udvalgets Formand, der nu er Ordfører for Forslagsstillerne, foreslog Formanden, at vi gik ind i et positivt Arbejde, og at vi, for at dette kunde foregaa saa uforstyrret som muligt, bevarede absolut Tavshed om Arbejdets Karakter, hvilket vi alle tiltraadte. Formanden fremlagde endvidere et Grundlag for dette Arbejdes Paabegyndelse, hvorefter man foreløbig kun beskæftigede sig med Driftsudgifterne, ikke med Udgifterne til Anskaffelse af nyt Materiel hverken til Hær eller Flaade, et Grundlag, som var paa 21½ Mill. Kr. for Hærens Vedkommende og paa 9½ Mill. Kr. for Flaadens, hvorefter han foreslog, at man anmodede den højtærede Forsvarsminister om at maatte føre direkte Forhandlinger med Hærens og Flaadens øverste Myndigheder, selvfølgelig saaledes, at Ministeren var til Stede ved disse Forhandlinger eller eventuelt, hvis han ønskede det, paa anden Vis blev gjort bekendt med alt, hvad der gik for sig. Saavel det socialdemokratiske og det radikale Medlem som jeg udtalte, at vi intet havde imod, at Arbejdet begyndte med det saaledes forelagte Grundlag som Udgangspunkt, ligesom vi naturligvis ogsaa tiltraadte, som jeg har sagt, at vi arbejdede i Stilhed; men vi til-

føjede alle, at dette ikke betød, at nogen af os derved paa nogen Maade bandt sig til noget som helst, det var en Undersøgelse, der skulde iværksættes. Denne frie Stilling blev ogsaa betragtet som en Selvfølge, og denne Frihed har vi alle bevaret lige til det sidste. Ingen af os var personlig bundet til noget og endnu mindre selvfølgelig de respektive Partier.

Arbejdet kom i Gang, og der blev arbejdet meget energisk. Om dette er der nu meddelt saa meget i Pressen, at jeg kan forbigaa Enkeltheder her. Arbejdet foregik for Hærens Vedkommende i Forbindelse med den kommanderende General og Chefen for Generalstaben foruden Embedsmændene i Krigsministeriet. Hvad Flaaden angaar, nægtede Viceadmiral Wenck paa det foreliggende Grundlag, det Grundlag, som han havde faaet tilstillet skriftligt fra Udvalget, at udarbejde et saadant Driftsforslag, da han ansaa det for at være umuligt. Ministeren førte Samtaler med Viceadmiralen for muligvis at formaa ham dertil, men Viceadmiralen fastholdt, at han ikke kunde og vilde udarbejde et saadant Forslag. Arbejdet blev saa udført af Marineministeriets Embedsmænd, og i det Udkast, som den Gang blev forelagt os, indeholdes det Grundlag for Personellet i Søværnet, som det Forslag, vi i Dag behandler, hviler paa. Dette Grundlag skriver sig altsaa fra Marineministeriets Embedsmænd.

Men da vi saa kom videre og skulde til at undersøge, hvad Materiel der skulde anskaffes, og Hæren fremlagde sit Forslag i saa Henseende, et Forslag, som var baseret paa en Femaarsperiode, viste det sig den 24. Februar, at det Arbejde, som nu var udført, ikke kunde føre til noget Resultat; men der var dog tilvejebragt et stort, grundigt, omhyggeligt udarbejdet og derfor værdifuldt Materiale til Bedømmelse af Forholdene.

Da Udvalget derefter var alene med Ministeren, rettede denne, som Ministeren ogsaa før nævnte, det Spørgsmaal til mig, hvad jeg kunde tænke mig at gaa med til, og hertil svarede jeg, i Betragtning af den Lykke, det vilde være, om vi her kunde samle os om noget: Jeg vil, hvis alle fire Partier gaar med, anbefale mit Parti at gaa med til en Ordning, som koster 37 Mill. Kr. Dette mente den højtærede Minister imidlertid slet ikke der kunde være Tale om, og vi belavede os den Dag paa at slutte Underudvalgets Virksomhed og vende tilbage til Udvalget. Men den følgende Dag fik jeg af Udvalgets Formand Meddelelse om, at Forsvarsministeren til ham havde sagt, at